

TLAČOVÁ SPRÁVA č.5 - sezóna 2017/2018

Košická premiéra Verdiho Falstaffa

Jeden z operných divov očami Jiřího Menzela

Koniec októbra prinesie na javisko Historickéj budovy Štátneho divadla Košice výnimočnú udalosť. V piatok 27. októbra o 19:00 na ňom prvý raz v histórii divadla zaznie posledná opera Giuseppe Verdiho Falstaff. Dielo, v ktorom sa operný génius Verdi inšpiroval dramatickým géniom Shakespearom, v Košiciach inscenuje oscarový režisér Jiří Menzel. Toto spojenie osobností minulosti i súčasnosti robí z prvej opernej premiéry sezóny 2017/2018 divadelnú udalosť jesene v Košiciach.

Falstaff je nielen posledným dielom Giuseppe Verdiho, ale zároveň aj jeho jedinou komickou operou, ktorá sa stále hráva na svetových scénach (komická opera Jeden deň kráľom z jeho skladateľských začiatkov pri premiére prepadla a na javiská sa už nevrátila). K napísaniu Falstaffa inšpiroval Verdiho jeho priateľ a libretista Arrigo Boito, ktorý našiel nielen námet, ale napokon napísal aj libreto. Základnú dejovú líniu čerpal zo Shakespearovej obľúbenej komédie Veselé Paničky windsorské a čiastočnú inšpiráciu našiel aj v jeho historickej hre Henrich IV. Hlavnou postavou opery je zhýralý rytier, tľstoch Sir John Falstaff, ktorý zo svojho pohodlia v hostinci „U podväzku“ podniká smelé zálety za windsorskými paničkami. Falstaff síce pôsobí ako naivný hlupák, ktorý sa vždy nechá nachytať, ale v závere opery odhaľuje svoju filozofiu: keby nebolo jeho nevychovanosť a úplnej nezodpovednosti, život by bol nudný a ani meštianska cnosť by nemohla ukázať, aká je cnosť. Z hudobného hľadiska je Falstaff dôkazom Verdiho vrcholného kompozičného majstrovstva a hudobno-dramatickej invencie a originality. O poslednej Verdiho opere istý divadelný teoretik vyhlásil, že ak by sa niekto pokúšal spísať sedem divov hudobného sveta, tak by medzi nimi určite nechýbala

Košického Falstaffa pripravuje realizačný tím vedený svetoznáмым českým režisérom Jiřím Menzлом, pre ktorého je inscenácia Verdiho opery košickým režisérským debutom. Toho preslávila najmä jeho filmová tvorba. V šesťdesiatych rokoch bol spoluzakladateľom takzvanej českej novej vlny vo filme. Film Ostře sledované vlaky podľa literárnej predlohy jeho obľúbeného autora Bohumila Hrabala získal v roku 1966 sošku Oscara a na prestížnu filmovú cenu bol nominovaný v roku 1985 aj jeho film Vesničko má středisková. Prestížnu cenu Zlatý medveď berlínskeho filmového festivalu získal v roku 1990 aj jeho „trezorový“ film Skřivanci na niti. Jiří Menzel je držiteľom Českého leva za dlhoročný umelecký prínos pre český film. Od sedemdesiatych rokov sa venuje aj divadelnej réžii a sám o sebe hovorí, že je predovšetkým divadelným režisérom, ktorý sa k filmu dostal úplnou náhodou. Ako divadelný režisér spolupracoval predovšetkým s pražskými divadlami Činoherný klub a Vinohradské divadlo, ale výrazne sa ako divadelný režisér zapísal aj v bulharskej Sofii a v bývalej Juhoslávii. Ako herec si zahral v mnohých českých filmoch a na konci sedemdesiatych rokov bol členom súboru známeho Divadla Járy Cimrmana. Je zahraničným členom Americkej filmovej akadémie a nositeľom vysokého francúzskeho umeleckého titulu Chevalier des Arts et Lettres.

Hudobné naštudovanie zverilo vedenie opery do rúk hostujúceho slovenského dirigenta Martina Leginusa. Rodák zo Sniny vyštudoval dirigovanie na Konzervatóriu v Bratislave

pod vedením Zdeňka Bílka a na VŠMU v Bratislave pod vedením dirigentov Ondreja Lenárda a Petra Feranca. Absolvoval aj majstrovské kurzy u bývalého šéfdirigenta newyorskej filharmónie Kurta Masura. Už počas štúdií pôsobil ako asistent dirigenta v Slovenskom národnom divadle, kde sa v roku 2008 stal stálym dirigentom baletu. V rokoch 2013 - 2016 bol hudobným riaditeľom Státní opery Praha. Scénu pre košického Falstaffa vytvoril Tomáš Moravec, kostýmy navrhla Petra Goldflamová Štětinová.

O výborný zážitok sa postará aj vynikajúce obsadenie, v ktorom nechýbajú okrem domácich sólistov aj zaujímaví hostia. V postave Falstaffa alternujú Peter Mikuláš a Jiří Příbyl, Forda budú spievať Pavol Kubáň a Marián Lukáč, v postave Fentona diváci uvidia Martina Gyimesiho a Maksyma Kutsenka, v postavách windsorských paničiek Tatianu Paľovčíkovú, Luciu Kašpárkovú, Myroslavu Havryliuk a Janette Zsigovú, Mrs. Quickly si zahrajú Lenka Čermákovú a Gabrielu Hübnerovú. V ďalších postavách sa predstavia Pablo Cameselle, Jaroslav Dvorský, Anton Baculík, Václav Morys, Marek Gurbaľ, Michal Onufer, Adriana Banášová a Lenka Pavlovič.

11.10.2017

Svjatoslav Dohovič